

Werkgroep Behoud de Peel

Voor het eerst
jonge kraanvogels
in de Peel!

Jaarverslag 2022

Het werk van Werkgroep Behoud de Peel

Werkgroep Behoud de Peel (WBdP) is een onafhankelijke stichting, met als belangrijkste doelstelling behoud en herstel van de Natura 2000-gebieden Deurnsche Peel, Mariapeel en Groote Peel en de omliggende Peelrestanten.

De Werkgroep zette de afgelopen jaren zijn tanden in twee taaie dossiers: de voor de Peel veel te grote ammoniakdepositie en de verdroging. Op beide politiek uiterst gevoelige onderwerpen is goede vooruitgang geboekt, mede door de gang naar de rechter. WBdP heeft ook in 2022 behoorlijk aan de weg getimmerd en kon in augustus aanschuiven bij gesprekken met de twee landbouw/stikstof-ministers en Johan Remkes over het vastgelopen stikstofdossier. De rechterlijke uitspraken uit 2018 en 2021 (over wateronttrekking rond de Peel) blijken ook van belang voor landelijk natuurbehoud. Het is dus niet verbazingwekkend dat de koning tijdens een bezoek aan de Peelstreek zich voorlichtten door onze voorzitter. De Werkgroep zal in 2023 vol aan de bak moeten bij het overleg met de overheid over de lopende (integrale) projecten over stikstof, verdroging en milieu. Hierbij zijn de natuurdoelstellingen van de overheid voor WBdP leidend. Naast alle procedurele zaken was er ook wat te vieren, namelijk het eerste succesvolle broedgeval van een paartje kraanvogels. Er was net voldoende water en rust in de Mariapeel voor een jong om op te groeien; daar doen we het voor!! Ook de nieuwe kolonie lepelaars in de Banen deed het goed met 12 paren! De Werkgroep blijft afhankelijk van vrijwilligers en donateurs. Kijk op de achterpagina hoe u ons kunt steunen; alvast bedankt namens de Peel.

De Werkgroep Behoud de Peel is sinds 1978 strijdvaardig en actief met het behoud en herstel van de Peelgebieden. De werkgroep is een vrijwilligersorganisatie, die de jarenlange inzet voor het behoud van dit waardevolle natuurgebied alleen kan volhouden dank zij de steun van talrijke supporters.

Jaarverslagen en nieuwsbrieven staan op <http://www.wbdp.nl>

Koninklijk bezoek aan de Peel

Koning Willem Alexander en koningin Máxima brachten op donderdag 15 september een streekbezoek aan de Peel. Tijdens een wandeling door de Deurnese Peel gaf onze voorzitter Wim van Opbergen uitleg over het belang van natuurbehoud in dit gebied, de effecten van stikstofneerslag en de transitie van cultuurgrond naar natuurgrond. Aan de hand van foto's liet hij zien aan het koningspaar hoe de Peel eruit zou kunnen zien zonder teveel aan stikstof en met een stabiele hogere waterstand. Geen overwoekerende pijpenstrootjes meer, maar vennetjes met veenpluis en veenmos. **“We staan voor een heel belangrijke verandering. We moeten naar landbouw toe die rekening houdt met de natuur maar ook een goed verdienmodel heeft. Dat is een hele klus.”**

FLORA & FAUNA VAN HET HOOGVEEN

Kraanvogel- paar brengt jong groot in de Peel

In ons jaarverslag 2018 konden we melden dat de kraanvogel voor het eerst in de geschiedenis gebroed had in de Peelvenen. Helaas waren de twee paren die toen een nest gebouwd hadden niet succesvol. We spraken toen de hoop uit dat het spoedig wel zou lukken met de kraanvogels in de Peel. Het duurde echter tot 2022 voor het zo ver was. Het jaar 2018 was extreem droog: het heeft nog drie jaar doorgewerkt voordat het waterpeil enigszins was hersteld. Voorjaar 2022 was het alweer veel natter en dat gaf hoop. In het vroege voorjaar werden in de Peel drie paren waargenomen: één in de Grootte Peel, één in de Deurnese Peel en één in de Mariapeel.

Het broedsel van het paar in de Grootte Peel is om onbekende redenen mislukt. Voor de Deurnsche Peel waren de indicaties voor broeden minder duidelijk; daar was sprake van hooguit een broedpoging. In de Mariapeel was er in het begin een druk baltsend paar, dat opeens van de radar verdween. Dat is een goed teken, want zodra er een nest met eieren wordt bebroed, gedragen de vogels zich zeer heimelijk.

De vreugde was groot toen op 6 mei in het gebied weer een paar werd gezien, mét twee nog kleine jongen. In deze fase zijn de vogels heel kwetsbaar en schuw. Het is dan ook heel goed dat in het broedseizoen delen van het gebied afgesloten zijn. Werkgroep Behoud de Peel is altijd een groot voorstander geweest van een goede

De jonge kraanvogels zijn hier ongeveer drie weken oud. Ze kunnen prima lopen en zwemmen, maar zijn voor voedsel en beschutting nog volledig afhankelijk van hun ouders.

DAAR DOEN WE HET VOOR!

zonering van de recreatie. Daar heeft zowel de natuur als de natuurliefhebber baat bij. Maar al te vaak moeten we in het geweer komen tegen plannen vanuit de recreatielobby om overal in de Peel nieuwe wandel- en fietspaden aan te leggen of om in de broedtijd afgesloten paden open te stellen.

De familie werd daarna slechts sporadisch gezien, maar na enkele weken bleek helaas dat een van de jongen was verdwenen. Het is niet na te gaan wat er mis ging, maar het is niet waarschijnlijk dat er voedseltekort was. Het overgebleven jong groeide voorspoedig, dankzij een breed scala aan prooien zoals regenwormen, rupsen, libellen, sprinkhanen, kikkers en zelfs een woelmuis. Beide ouders zochten deze prooien en gaven ze behoedzaam aan het kuiken. Na enkele weken ging het jong steeds meer zelf naar prooien pikken, maar het werd ook nog steeds door de ouders gevoerd.

Het is bekend dat jonge kraanvogels tot het volgende voorjaar bij de ouders blijven. De kans dat het succesvolle paar komend broedseizoen terugkeert is heel groot. We hopen dat het dan wederom gaat lukken, zodat er een stabiele broedpopulatie kan ontstaan. We houden u op de hoogte!

Ruim tien weken duurt het voordat de jonge kraanvogel kan vliegen. Hij blijft echter nog tot volgend voorjaar onder de hoede van beide ouders.

Natuurwerkdag in de Peel

Op zaterdag 5 november 2022 werd een landelijke natuurwerkdag georganiseerd. Werkgroep Behoud de Peel deed ook weer mee, samen met Staatsbosbeheer. Deze keer werd er gewerkt in de Mariapeel, in 'het Land van van Bommel'. Het open Peellandschap begint hier dicht te groeien, door de droogte en de stikstofneerslag. Het was daarom hard nodig dat er onderhoud gepleegd werd. Behalve nuttig voor de Peel, was het ook gewoon heel gezellig om met een leuke groep mensen samen lekker bezig te zijn. Degenen die het vaker gedaan hebben, zullen dat vast kunnen beamen. In 2023 zal er ongetwijfeld weer een natuurwerkdag georganiseerd worden.

Berekening: rechter fluit provincies terug

WBdP praat mee

We zijn betrokken bij de klankbordgroep berekening. Die groep moet de komende twee jaar input leveren in het kader van de intentie-overeenkomst van de provincies Noord-Brabant en Limburg en de waterschappen.

Het landbouwgebied rond de Peel wordt droger door diepe ontwatering en berekening uit grondwater. Hierdoor zakt ook het water in de Peel veel sneller weg. We hebben gezien wat de gevolgen zijn, met name in de droge zomers van 2018 en 2019: vrijwel lege waterplas-sen. De Werkgroep zet zich al sinds de jaren '80 in tegen deze verdroging. Er zijn sindsdien ook maatregelen genomen door de waterschappen, maar die zijn voor de Peel volstrekt onvoldoende.

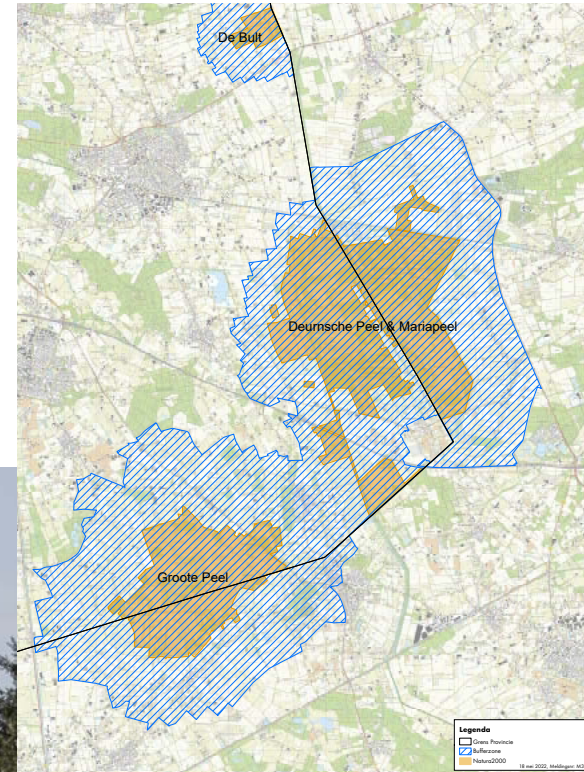
In 2017 heeft WBdP bij het vaststellen van het Natura 2000-beheersplan voor de Peel voorgesteld om grondwateronttrekking voor berekening aan banden te leggen om verdere verdroging tegen te gaan. Het was dan ook zeer teleurstellend dat de provincies Limburg en Noord-Brabant in het ontwerp Natura 2000-beheerplan de berekening uit grondwater in de bufferzones juist wilden toestaan zonder vergunningsplicht. Ze weten toch dat door berekening het grondwaterniveau daalt, met alle negatieve gevolgen voor de Peel.

De rechter heeft na een rechtzaak, aangespannen door

Geitenpaadjes

Provincies hebben de taak om in Natura 2000-gebieden flora en fauna te beschermen. Het blijkt echter keer op keer dat de overheid onvoldoende oog heeft voor de natuur en de wet probeert te omzeilen via geitenpaadjes en dat alleen de gang naar de rechter de overheid op het rechte spoor houdt.

Niet alleen de Peelreservaten, maar ook weidevogels profiteren van nattere bufferzones. Deze grutto neemt een bad in het plas-dras-grasland van de Mussenbaan bij de Grootte Peel.

Bufferzones rond Grootte Peel, Deurnsche Peel, Mariapeel en de Bult (Wijzigingsbesluit Natura2000 dd 18 mei 2022)

Net als bij onze 'stikstofuitspraak' zal ook dit besluit gevolgen hebben tot ver buiten de Peel. Want behalve de Peel zijn er veel meer natuurgebieden die last hebben van verdroging en waar rondom die gebieden grondwateronttrekkingen, sloten en drainages liggen waar geen natuurvergunning voor is verleend!

Alleen al rond de Grootte Peel zijn er ongeveer 200 beregeningsputten, met pompen die per uur 50-80 m3 grondwater kunnen versproeien.

WBdP, de provincies echter teruggefloten. Naar aanleiding van deze gerechtelijke uitspraak hebben de provincies op 13 december 2022 een nieuw besluit bekend gemaakt: geen vrijstelling van vergunningsplicht voor grondwateronttrekking in de bufferzones van de Peel. Dat betekent dat de grondgebruiker in het vervolg toestemming moet vragen voor berekening, waarbij dan van de overheid verwacht mag worden dat een graszodenbedrijf (waar in de zomer zeer veel beregend wordt) aan strengere voorwaarden moet voldoen dan een melkveebedrijf met weiland (dat weinig of geen berekening nodig heeft). Helaas zitten er in de definitieve uitwerking van dit besluit weer geitenpaadjes. Putten van voor 1994 mogen wel worden gebruikt en men heeft opnieuw verzuimd om berekening alleen toe te staan onder de voorwaarde dat de grondwaterstand hoog genoeg is voor het Peelgebied. Provincies en waterschappen spreken voor de komende 2 jaar (overgangperiode) wel de intentie uit om het waterbeheer van het Peelgebied te verbeteren, maar verzuimen om hieraan afdwingbare regels te koppelen. Dit betekent dus nog eens twee jaar met alleen maar intenties. Hiermee lijkt de weg vrij om nog twee zomers lang massaal grondwater onder de Peelgebieden vandaan te pompen.

Strijd tegen stikstof

In mei 2019 deed de Raad van State naar aanleiding van een uitspraak van het Europese Hof van Justitie uitspraak in het inmiddels bekende en beruchte stikstofdossier: het PAS (Programma Aanpak Stikstof) werd afgeserveerd! Concreet betekent deze uitspraak dat Nederland nu echt in actie moet komen om de te hoge stikstofneerslag op de natuur te verminderen. Een mooie opsteker voor WBdP, die de aanspanner van deze rechtszaken was.

Als gevolg van de uitspraak is op 1 juli 2021 de nieuwe "Wet stikstofreductie en natuurverbetering" ingegaan. Deze wet regelt onder meer dat in 2035 minimaal 74% van de stikstofgevoelige natuur in de Natura 2000-gebieden een gezond stikstofniveau moet hebben, dat wil zeggen een niveau niet hoger dan de 'kritische depositie'. WBdP wordt in 2023 betrokken bij de uitvoering van de wet. (zie pag. 11)

WBdP praat met Remkes

Op 15 augustus waren door Johan Remkes enkele natuur- en milieuorganisaties uitgenodigd voor een gesprek met hem en de ministers van natuur en stikstof en van klimaat en energie. Onze voorzitter was daarbij ook aanwezig en kreeg de ruimte om het standpunt van de WBdP toe te lichten. Zonder al te lang bij het verleden stil te staan ging hij kort in op het feit dat vanaf begin jaren tachtig de problematiek van de overmaat aan ammoniakdepositie op de natuur al bekend was en dat WBdP al in 1982 een bezwaar

Voorjaar 2022 was het in de Peel nog redelijk nat, maar in de loop van de zomer droogden veel waterplassen en de veenbodem volkomen uit.

indiende tegen deze toename. In de jaren daarop volgde een stroom bezwaren (circa 3000!) waarvan zo'n 300 beroepen bij de Raad van State. Voor WBdP is het helder: vergunningen voor bedrijven en ook voor interne en externe salderingen dienen zodanig verleend te worden dat zij bijdragen aan het bereiken van de stikstofdoelen en niet aan het bestendigen van het probleem.

Ruim drie en een half jaar na de stikstofuitspraak en vele goede intenties van de overheid zijn we nog maar bij het begin van een oplossing.

Procedures

In 2022 heeft WBdP een tiental procedures opgestart. Bij zes zaken wilden de bedrijven meer dieren houden. Aangezien in emissiearme stalsystemen zal worden geïnvesteerd zou de stikstofuitstoot in theorie niet toenemen. In de praktijk is echter gebleken dat de reductie door deze systemen lang niet zo groot is en de bedrijven dus juist méér stikstof uitstoten.

In de vier andere kwesties betrof het een externe saldering. Hierbij is er sprake van een toename van de stikstofuitstoot, maar wordt de toename "gecompenseerd" door elders een of meer vergunningen in te trekken, waardoor er per saldo op papier geen toename meer is. Van de ingetrokken emissie mag van de provincies 70% gebruikt worden voor de uitbreiding van bedrijven elders. WBdP stelt echter dat de intrekkingen voor 100% nodig zijn om de natuurdoelen in de Peel te kunnen bereiken.

De toekomst van de Peel

WBdP werkt nauw samen met de Milieufederaties in Brabant en Limburg. Er is ook regelmatig overleg met Staatsbosbeheer, de terreinbeheerder van de Peel, en met de twee Waterschappen. Daarnaast besteedt de Werkgroep veel tijd aan overleg met de diverse overheden over de **toekomst** van de Peel. Hieronder enkele van deze tijdovende, maar uiterst belangrijke lopende zaken.

Limburgs Programma Landelijk Gebied

Medio 2022 startte de landelijke overheid met het “Nationaal Programma voor transitie Landelijk Gebied” (NPLG). Het kabinet wil in een samenhangende aanpak Europese internationale verplichtingen realiseren op het terrein van natuur (met als onderliggend doel de stikstofopgave), water en klimaat. Het halen van deze doelen is gericht op perspectief voor mensen, industrie, agrarische sector en natuur, en zou (heel optimistisch) gereed moeten zijn medio 2023. Limburg is gestart met het “Limburgs Programma Landelijk Gebied” als input voor het NPLG. Dit Limburgse project omvat 4 regio’s, waarvan De Peel voor ons van belang is. WBdP participeert in “expertteams” namens de Natuur en Milieufederatie Limburg.

Vitale Peel

In Noord-Brabant gebeurt de Gebiedsgerichte Aanpak onder de vlag van “GGA Vitale Peel”. Ook in deze GGA gaat het om de ontwikkeling van gewenste natuurdoelen en het daarbij behorende watersysteem. Dit project betreft het gebied rondom de Natura 2000-gebieden. Het is de bedoeling dat er nu eindelijk eens gaat gebeuren waar WBdP al jarenlang voor heeft gepleit: verhoging van de waterstand in een ruime zone rondom de Peel en een ingrijpende verandering van het agrarische systeem naar een natuurinclusief productiesysteem waarbij de kringloop van stoffen zo veel mogelijk gesloten is. Provincie Noord-Brabant is echter vaag over de doelen. Ondanks de wettelijke verplichting wordt het natuurdoel (stikstofreductie en natuurherstel) niet duidelijk vooropgesteld. Vele doelen staan ook zonder prioriteitsvolgorde naast elkaar. Het gevaar bestaat dat er weer, net zoals eerder in de landinrichting Peelvenen (‘Het onverenigbare verenigd’), te veel gepoogd gaat worden om de kool en de geit te sparen.

Groot onderhoud Peelkanalen

In 2022 startte het waterschap Aa en Maas met onderhoudswerkzaamheden aan het Kanaal van Deurne en de Helenavaart: baggerwerk (uitdiepen om meer Maaswater te kunnen aanvoeren), onderhoud aan de kades en het aanbrengen van een beverwerende voorziening daarin. Het waterschap heeft ons goed bij de voorbereidingen van het werk betrokken. Doel van het overleg was het voorkomen van schade aan de Peel tijdens het onderhoud. Ter spake kwam onder meer:

- het onbedoeld wegbaggeren van de sliblaag en dus kans op latere “lekkages”
- de aanleg van een werkp pad voor het waterschap langs de Peelkant van het Kanaal van Deurne. Er moest worden voorkomen dat dit pad ook recreatief benut gaat worden. De Deurnsche Peel geldt namelijk grotendeels als rustgebied. Er is een oplossing gevonden, waarmee het waterschap vooruit kan en de rust grotendeels bewaard wordt. Vanwege gravende bevers en te hoge waterstanden waren er lekkages in de kades van beide Peelkanalen. De kades zijn nu verstevigd en beverwerend gemaakt. Dit was een oude wens van de Werkgroep om te voorkomen dat vervuild Maaswater de Peel instroomt.

Lees het volledige verhaal op: <http://www.wbdp.nl/groot-onderhoud-aan-peelkanalen>

Het Kanaal van Deurne werd uitgebaggerd en beide oevers werden verbeterd. Deze ingrijpende veranderingen moeten er voor zorgen dat de Peel geen schade meer ondervindt van het Maaswater.

Gelukkig laat
Werkgroep Behoud de Peel
onze stem aan de overlegtafels horen

RECONSTRUCTIE VAN DE PEEL

Leegveld

Een belangrijke mijlpaal in het Nederlandse natuurbeheer was in 1990 het Nationale Natuurbeleidsplan. De inkt van dit plan was nog niet droog of twee oudgedienden van WBdP, Hans Joosten en Piet van den Munckhof, speelden er op in met hun plan "Een breuk met een verleden". Hierin werd voor het eerst in Nederland het begrenzen van nieuwe natuur op een wetenschappelijke basis uitgewerkt. In 1993 werd dit plan door WBdP voor een breed publiek toegankelijk gemaakt als de Verheven-Peel-visie.

De overheid nam de voorgestelde 'begrenzings' voor een groot deel over in de Ecologische Hoofd Structuur. Dit gold ook voor de 'begrenzings' van het landbouwgebied in het Leegveld, zuidwest van de Deurnsche Peel. Het duurde wel ruim 25 jaar voordat de landbouwgronden werden verworven en ingericht. Maar nu staan we eindelijk op het punt dat 180 ha nieuwe natuur wordt toegevoegd aan de Verheven Peel. Een uitbreiding van deze omvang is in deze regio ongekend. Dit is een enorm succes voor het natuurbehoud, maar er zijn toch nog enkele zorgpuntjes.

Zo zijn er zorgen over het eindbeheer. Als gevolg van wetgeving is Staatsbosbeheer niet meer op voorhand de beheerder. Het moet aan eenieder gegund kunnen worden, waardoor er een lappendeken aan beheerders lijkt te ontstaan. Dat maakt afstemming en beheer een stuk lastiger. Het zou vanzelfsprekend moeten zijn dat het waterpeilbeheer in handen blijft van Staatsbosbeheer. Wij blijven daar op aandringen.

Om het waterpeil in de hand te houden zijn er flink wat nieuw kades aangelegd, zowel in de nieuwe natuur als in de bestaande natuurgebieden. Kades in natuurgebieden worden nu al gebruikt als (illegaal) wandelpad. Voor deze rustverstoring had WBdP al op voorhand gewaarschuwd. Na druk van de Werkgroep wordt er nu een aanvang gemaakt met het plaatsen van hekken.

De ruige begroeiing en de moerassige bodem maakten grote delen van de Peel letterlijk ontoegankelijk, tot genoegen van de dieren die op rust gesteld zijn. Het netwerk aan kades dat is aangelegd als onderdeel van het plan Leegveld maakt echter vele voorheen erg rustige delen (onbedoeld) gemakkelijk toegankelijk.

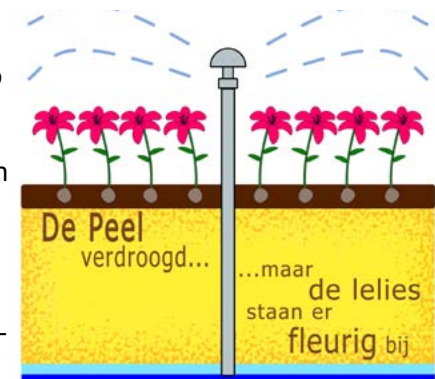
Ook in 2022 was het weer raak. Dit keer brand in de Mariapeel. Opvallend is de toenemende frequentie van de Peelbranden en vooral de impact hiervan. Dat laatste is een gevolg van de toegenomen droogte in het gebied. Dat is deels het gevolg van een falende overheid in de aanpak van de droogtebestrijding. Het is frustrerend dat de Werkgroep de overheid steeds via de rechter op haar wettelijke verplichtingen moet wijzen.

Lelieteelt ?

De teelt van lelies gaat gepaard met het spuiten van veel landbouwgif. Bovendien worden de percelen veelal fors beregend met grondwater. Lelieteelt en andere vormen van intensieve, natuur-schadelijk grondgebruik zijn rondom de Peel niet gewenst. Behalve op het perceel kunnen, door verwaaiing, de bestrijdingsmiddelen ook in de Peel terecht komen, met kwalijke gevolgen. Zo blijkt het aantal insecten de laatste jaren schrikbarend achteruit te gaan. Verder is uit diverse onderzoeken bekend dat grondwateronttrekkingen binnen de bufferzones een negatief effect hebben op de waterstand in de Peel.

Op 5 mei 2022 diende de Werkgroep een handhavingsverzoek in bij de provincie Noord-Brabant vanwege de lelieteelt op een perceel bij de Deurnsche Peel zonder natuurvergunning. Zo'n vergunning is wel vereist vanwege gifgebruik en grondwateronttrekking. Uitspraak volgt in 2023.

Het betreffende perceel is zeker niet het enige perceel met grondwateronttrekking en/of gifgebruik zonder natuurvergunning. WBdP is daarom van plan om meer van zulke handhavingsverzoeken in te dienen.

FLORA & FAUNA VAN HET HOOGVEEN

Libellen in de Peel onder druk

Helaas gaat het niet goed met de libellen. Systematisch onderzoek in het hele Peelgebied geeft aan dat het aantal libellen in de afgelopen 25 jaar met 95% is afgenomen!

Reeds in de jaren zestig moesten enkele hoogveenspecialisten als de hoogveenglanslibel en de noordse glazenmaker het veld ruimen. Destijds was dat het gevolg van de laatste verveningen, waardoor grotere oppervlaktes levend hoogveen verdwenen. Daarna ging het jarenlang betrekkelijk goed met de libellenstand en nam het aantal soorten in de jaren negentig

Dit zijn enkele van de aan hoogveengebieden gebonden soorten libellen: de maanwaterjuffer, de venwitsnuitlibel en de zwarte heidelibel.

Op de pagina hiernaast is een boomvalk vastgelegd die een keizerslibel uit de lucht wil grijpen. De foto daaronder toont drie noordse witsnuitlibellen, zonnend op de stam van een berk.

zelfs wat toe door de kolonisatie van een aantal zuidelijke soorten.

Ook de soorten die gebonden zijn aan een hoogveenachtig milieu deden het nog wel goed. Er moet hierbij gedacht worden aan de maanwaterjuffer, de noordse witsnuitlibel en de venwitsnuitlibel. Helaas zijn ook deze soorten de laatste vijf jaar afgenomen in de Peelvenen. Tot in de jaren negentig konden de witsnuitlibellen in het voorjaar zo massaal verschijnen, dat dit enkele weken lang boomvalken aantrok, die daar dan op jaagden. Dit zien we helaas niet meer. Ook een heidesoort als de zwarte heidelibel is in de Peelvenen schrikbarend hard achteruit gegaan. Tot in de jaren tachtig was dit een van meest algemene soorten. Nu is hij erg schaars geworden.

De droge zomers van de laatste jaren hebben zeker sterk bijgedragen aan deze afname. Veel voortplantingswateren zijn daardoor drooggefallen met als gevolg massale sterfte onder de larven. De volwassen dieren konden geen geschikte plekken vinden om hun eieren af te zetten. Maar er lijkt meer aan de hand. De afname zette zich al vóór de droge zomers in. Onderzoek naar eventuele andere oorzaken van de afname is daarom gewenst.

We kunnen niet zonder donateurs

Sinds 1978 is de Werkgroep Behoud de Peel al strijdvast en actief met het behoud en herstel van de Peelgebieden. De WBdP is een vrijwilligersorganisatie en blijft voor al dit werk nagenoeg volledig afhankelijk van de steun van donateurs. Daarom wijzen we weer graag op ons rekeningnummer hieronder. Omdat onze stichting een ANBI-instelling is, kunt u uw schenking bij uw belastingaangifte in mindering brengen. Er is ook de mogelijkheid om een periodieke schenking te doen gedurende ten minste vijf jaar. In dat geval is het voor de belasting volledig aftrekbaar, zonder drempel.

Mocht u zo'n periodieke schenking willen doen, dan kunt u dat via een email aan info@wbdp.nl laten weten.

Wij bedanken alle gulle gevers, die ons werk mogelijk maken.

Werkgroep Behoud de Peel

Voor het eerst
jonge kraanvogels
in de Peel!

Werkgroep Behoud de Peel
Postadres: Lavendelheide 27, 5754 EA Deurne
Telefoon: 0493-319610 E-mail: info@wbdp.nl
Facebook: Behoud de Peel
IBAN: NL25 TRIO 0338 4953 47 t.n.v
Werkgroep Behoud de Peel, Deurne
Website: www.wbdp.nl

Jaarverslag 2022

